

Analízis III. 12. heti feladatok 2016. december 9.

PDE 3. rész. Laplace egyenlet (folyt). Hővezetés egyenlete.

1. Oldjuk meg a Laplace egyenletet a $(0,1) \times (0,1)$ négyzeten az alábbi feltételekkel:

$$\begin{aligned} u(0, y) = 0 & \quad u'_y(x, 0) = 0 & \quad (\text{derivált van adva!}) \\ u(1, y) = 0 & \quad u(x, 1) = x^2 - x \end{aligned} \tag{1}$$

2. Oldjuk meg a Laplace egyenletet az egységkör belsejében az alábbi Dirichlet peremfeltétellel:

$$u(x, y) = 2y, \quad \text{ha } x^2 + y^2 = 1.$$

A Laplace egyenlet polárkoordinátákban: $w''_{rr} + \frac{1}{r^2}w''_{\theta\theta} + \frac{1}{r}w'_r = 0$, ha $w(r, \theta) = u(r \cos \theta, r \sin \theta)$.

3. Oldjuk meg a hővezetés egyenletét végtelen rúdban az alábbi feltételekkel:

$$u'_t(x, t) = u''_{xx}(x, t), \quad (x, t) \in \mathbb{R} \times (0, \infty), \quad u(x, 0) = \begin{cases} 0 & x < 0 \\ e^{-x} & x \geq 0 \end{cases}$$

Hogyan terjed a szakadás az időben?

4. (*Tartalék feladat*) Igazoljuk egy speciális esetben, hogy a Laplace egyenlet invariáns a lineáris transzformációra. Tegyük fel, hogy $\Delta u(x, y) = 0$, ha $(x, y) \in \Omega$. Legyen továbbá

$$\bar{x} = ax, \quad \bar{y} = ay, \quad v(\bar{x}, \bar{y}) = u(x, y),$$

ahol a v függvény ÉT-a $\bar{\Omega} = \{(\bar{x}, \bar{y}) : (x, y) \in \Omega\}$. Igazoljuk, hogy $\Delta v = 0$ az új koordinátákban az $\bar{\Omega}$ tartományban.

5. Oldjuk meg a hővezetés egyenletét véges rúdban az adott peremfeltételekkel, a változók szétválasztásának módszerét alkalmazva:

$$\begin{aligned} u'_t(x, t) &= u''_{xx} & t > 0, x \in (0, 1) \\ u(x, 0) &= x^2 - x \\ u'_x(0, t) &= 0, \\ u'_x(1, t) &= 0. \end{aligned}$$

6. Tekintsük továbbra is a hővezetés egyenletét véges hosszú rúdban: $u'_t = ku''_{xx}$, ahol $t > 0$, $x \in (0, 1)$, a peremfeltétel pedig: $u(0, t) = u(1, t) = 0$. Definiáljuk ezen rúd összes hőenergiáját a következő képpen:

$$\mathcal{T}(t) := \int_0^1 u^2(x, t) dt.$$

Igazoljuk, hogy $\mathcal{T}(t)$ időben monoton fogyó, azaz

$$\mathcal{T}(t_1) \geq \mathcal{T}(t_2) \quad \text{ha} \quad t_1 < t_2.$$

[HF₁] Oldjuk meg a hővezetés egyenletét véges rúdiban az adott peremfeltételekkel:

$$\begin{aligned}u_t'(x, t) &= u_{xx}'' & t > 0, x \in (0, 1) \\u(x, 0) &= \begin{cases} x, & x \in [0, 1/2) \\ 1 - x, & x \in [1/2, 1] \end{cases} \\u_x'(0, t) &= 0, \\u(1, t) &= 0.\end{aligned}$$

D10* (A Laplace-egyenlet invariáns a forgatásra) Tfh $u(x, y)$ függvény harmonikus az $\Omega \subset \mathbb{R}^2$ nyílt tartományon. Tekintsünk egy φ szögű forgatást a síkon, Az új koordináták:

$$\bar{x} = x \cdot \cos(\varphi) + y \cdot \sin(\varphi) \quad \bar{y} = x \cdot (-\sin(\varphi)) + y \cdot \cos(\varphi).$$

Az új koordináta rendszerben a függvény $U(\bar{x}, \bar{y}) = u(x, y)$. Igazoljuk, hogy U is harmonikus $\bar{\Omega}$ -n, ahol $\bar{\Omega} = \{(\bar{x}, \bar{y}) : (x, y) \in \Omega\}$.